Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

PENSIONSFÖRSÄKRING FÖR FÖRETAGARE

Bestämmelser om pensionsskyddet för egenföretagare finns i lagen om pension för företagare (FöPL). En företagare som utför förvärvsarbete, men inte utför arbetet i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, ska teckna en försäkring för sig enligt lagen om pension för företagare.
FöPL-försäkring ska tecknas om

- företagaren är i åldern 18–69 (för dem som är födda år 1957 eller tidigare är den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten 68 år, för dem som är födda åren 1958-61 är den 69 år och för dem som är yngre 70 år)
- företagaren har bedrivit företagarverksamhet utan avbrott i minst fyra månader efter det att han fyllt 18 år
- företagarens genomsnittliga arbetsinkomst är minst lika stor som det i lagen fastställda nedre gränsbeloppet.

Den nedre gränsen för arbetsinkomsten under olika år är:

år 2026 9.423,09 euro/år

år 2025 9.208,43 euro/år

år 2024 9.010,28 euro/år

år 2023 8.575,45 euro/år

År 2026 är FöPL-försäkringsavgiften 24,40% av den fastställda arbetsinkomsten.

FöPL-försäkringsavgifterna är avdragsgilla. En ny företagare som inleder sin företagarverksamhet kan även ha rätt till avgiftsrabatt för nya företagare.

Yrkesutövare och affärsidkare

Som företagare enligt FöPL betraktas personer som bedriver företagarverksamhet i egenskap av yrkesutövare eller affärsidkare, med eller utan registrerad firma. Om maken eller någon annan familjemedlem deltar i företagarverksamheten utan lön, betraktas även de som företagare enligt FöPL. Om någon annan familjemedlem än maken arbetar mot lön i företaget, ska han eller hon försäkras enligt ArPL.

Öppna bolag, kommanditbolag och andra sammanslutningar

Bolagsmän i öppna bolag och sådana bolagsmän i andra sammanslutningar som personligen svarar för sammanslutningens förbindelser försäkras enligt FöPL om de övriga villkoren i lagen uppfylls.

Aktiebolag och övriga sammanslutningar

En delägare som arbetar i ledande ställning i ett aktiebolag försäkras enligt FöPL, om delägaren ensam innehar mer än 30 % av bolagets aktiekapital eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger mer än 50 % av aktiekapitalet, eller ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar innehar motsvarande röstetal i aktiebolaget eller motsvarande bestämmanderätt i ett annat bolag. En delägare som arbetar i ledande ställning i ett aktiebolag som bedriver jordbruk, fiske eller renskötsel försäkras enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL).

Familjemedlemmar

Som familjemedlem betraktas företagarens make eller sambo samt personer som är släkt med företagaren i rakt upp- eller nedstigande led och som stadigvarande lever i samma hushåll som företagaren. Som familjemedlemmar räknas också adoptivbarn. Registrerat partnerskap jämställs med äktenskap.

Arbete via faktureringstjänstföretag eller plattform

När en arbetsutförande sysselsätter sig själv och använder ett faktureringstjänstföretag (s.k. lättföretagare) är det i allmänhet arbete som i arbetspensionslagarna anses vara arbete som utförs som företagare. I verksamhetsmodellen för faktureringstjänstföretag finns vanligtvis inget arbetsrättsligt anställningsförhållande mellan faktureringstjänstföretaget och den arbetsutförande som registrerat sig som användare av tjänsten, och faktureringstjänstföretaget är inte arbetsgivare till den arbetsutförande, även om karaktären av arbetet kan bedömas på ett annat sätt i beskattningen. Det förekommer också situationer i vilka den som utför arbete och som använder ett faktureringstjänstföretag är anställd av sin uppdragsgivare och sen fakturerar uppdragsgivaren för ersättningen via en faktureringstjänst.

Även på de som utför arbete via plattform tillämpas samma arbetspensionslagar som på andra som utför arbete. Huruvida en person som utför arbete via en plattform har en ställning och roll som arbetstagare eller företagare avgörs av om arbetspensionsförsäkringen ska ordnas enligt pensionslagen för arbetspensionstagare eller enligt FöPL. Huruvida lättföretagare och de som arbetar via plattform har ställning som arbetstagare eller företagare och hur arbetspensionsförsäkringen ordnas ska utredas redan i samband med att man kommer överens om arbetet. Företagare ansvarar själv för att teckna en försäkring enligt FöPL och för att betala försäkringsavgiften.

Företagare som arbetar utomlands

En företagare som arbetar utomlands eller som kommer till Finland ska reda ut vilket lands företagarpensionsförsäkring han eller hon omfattas av. Normalt tecknas företagarens pensionsförsäkring i arbetslandet. Undantag är bl.a. utsända företagare och personer som arbetar i flera länder. Dessa personer ska ha ett A1-intyg som visar vilket lands försäkring de omfattas av.

I EU-fall är det den behöriga institutionen i bosättningslandet (i Finland Pensionsskyddscentralen) som man vänder sig till för att reda ut försäkringen. Mer information: Telefon 029 411 2110.

Närmare anvisningar om arbete i länder utanför EU fås av arbetspensionsbolagen samt på internet på adressen www.etk.fi (Arbete och pension utomlands/Försäkring av utlandsarbete).

Arbetsinkomst

För företagaren fastställs som arbetsinkomst den lön, som skäligen borde betalas om företagaren skulle avlöna en person med motsvarande yrkesskicklighet att utföra i lagen avsett arbete, eller den ersättning, som annars i genomsnitt kan anses motsvara detta arbete.

Pensionsanstalterna använder en gemensam beräkningstjänst för rekommenderad arbetsinkomst när de fastställer arbetsinkomsten för nya FöPL-försäkringar. Med beräkningstjänsten säkerställs rätt nivå för företagarnas arbetsinkomst och således att pensionsskyddet är på rätt nivå. Närmare www.arbetspension.fi

Det är viktigt att fastställa arbetsinkomsten till rätt nivå, för utifrån den bestäms utöver pensionsskyddet även företagarens sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen samt föräldradagpenningen. Även med tanke på bestämmelserna om arbetslöshetsförmåner och olycksfallsförsäkring har företagaren nytta av att FöPL-arbetsinkomst har fastställts till minst 15 481 euro enligt nivån år 2026. En frivillig olycksfallsförsäkring för företagare enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar är också bunden till företagarens FÖPL-försäkring och -arbetsinkomst.

Försäkring av arbete vid sidan av pension

Från början av år 2005 ska nästan all företagarverksamhet som omfattas av FöPL och som utövas vid sidan av pension försäkras. Om företagaren får ålderspension enligt arbetspensionslagarna är försäkringen dock frivillig. Invalid-pension eller partiell förtida ålderspension undanröjer inte försäkringsskyldigheten.

Flexibilitet i FöPL-arbetsinkomsten

Företagaren kan på vissa villkor betala försäkringsavgiften under ett kalenderår till ett belopp som är 10-100 % större än den avgift som bestämts på basis av den fastställda arbetsinkomsten och på det sättet höja sitt pensionsskydd.

Avgiften kan med vissa begränsningar betalas till ett belopp som är 10–20 % mindre än vad den fastslagna avgiften på basis av den fastställda arbetsinkomsten förutsätter.

Hur man tecknar försäkring

Företagaren ska själv teckna en pensionsförsäkring i något arbetspensionsförsäkringsbolag eller någon pensionskassa som nämns i baksidan. Pensionskassorna har begränsningar för inom vilka branscher de kan försäkra företagare. Enligt FöPL ges försäkringen inte retroaktivt för en längre tid än det innevarande året och de tre närmast föregående kalenderåren. Om försäkringsskyldigheten har försummats för en tid före denna tid, har rätten till pension enligt FöPL till den delen gått förlorad.

ETK 2953r 12.2025

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 411 20
Fax (09) 148 1172
Internet www.etk.fi www.tyoelake.fi
FO-nummer 0116415-4

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

ARBETSPENSIONSFÖRSÄKRINGSBOLAGEN

ÖMSESIDIGA ARBETSPENSIONSFÖRSÄKRINGSBOLAGET ELO
00041 ELO
Norrskensvägen 7, Esbo
www.elo.fi
telefon 020 703 50

ÖMSESIDIGA PENSIONSFÖRSÄKRINGSBOLAGET ILMARINEN
00018 ILMARINEN
Porkalagatan 1, HELSINGFORS
www.ilmarinen.fi
telefon 010 195 000

ÖMSESIDIGA ARBETSPENSIONSFÖRSÄKRINGSBOLAGET VARMA
PB 1, 00098 VARMA
Sundholmsstranden 11, HELSINGFORS
www.varma.fi
telefon 010 192 100
fax 010 244 4752

PENSIONSFÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET VERITAS
PB 133, 20101 ÅBO
Lemminkäinengatan 34, ÅBO
www.veritas.fi
telefon 010 195 612

PENSIONSKASSOR

APOTEKENS PENSIONSKASSA
Kalevagatan 13
00100 HELSINGFORS
www.aekassa.fi
telefon 09 6126 2712

ELÄKEKASSA VERSO
Kalevagatan 13
00100 HELSINGFORS
www.elakeverso.fi
telefon 0400 378 545